

”IGU Never Sleeps!”

Polkuni IGU:n maailmassa alkoi kahdesta konferenssista kesällä 1992. Näistä ensimmäinen oli oman tutkimusalan eli terveystieteiden komission tapaaminen Yhdysvaltojen Charlottessa, Pohjois-Carolinassa. Alani konferenssin perinne on pitkä ja perustuu kiertävään järjestelmään. Konferensseja järjestää kolme organisaatiota, jotka ovat AAG:n terveystieteiden komissio eli ”speciality group”, *Royal Geographical Society*n vastaava komissio eli ”study group” ja unionin *Commission on Health and Environment*. Vuosittainen konferenssi pidetään vuorollaan Pohjois-Amerikassa, Britanniassa ja Manner-Euroopassa.

Toinen unionin toimintaan perehdyttänyt konferenssini oli vuoden 1992 maailmankongressi, joka järjestettiin Washington D.C:ssa Yhdysvalloissa. Neljä vuotta myöhemmin minut valittiin IGU:n terveystieteiden komission johtoryhmään ja vuonna 2000 tulini valituksi unionin varapresidentiksi Pohjoismaiden, Baltian ja eräiden muiden maiden yhteisenä ehdokkaana. Tässä tehtävässä toimin yhteensä kolme kautta aina Saksan Kölnissä viime elokuussa järjestettyyn maailmankongressiin asti. Kaikkien meidän riemastukseksemme samaan tehtävään valittiin tuolloin jälleen suomalainen: Jarkko Saarinen Oulusta.

Työ terveystieteiden komissiossa, niin johtoryhmässä kuin tutkimuksen parissa, oli sanomattoman mielenkiintoista. Kahdenkymmenen vuoden kokemuksen valossa arvioituna oma komissioni on jäsenmäärältään yksi suurimmista ja aktiivisimmista. Tapaamiset konferensseissa, yhteiset tutkimushankkeet ja julkaiseminen kansainvälisessä tutkimusryhmässä sekä tähän liittyvä globaali verkottuminen auttoivat minua kansainvälistymisen tärkeällä polulla. Tehtäväni IGU:n varapresidenttinä puolestani heitti minut aivan toiselle polulle, sillä työ maailmanjärjestön hallituksessa johdatti kansainvälisen tiedehallinnon moninaiseen maailmaan. Ensinnäkin unioni toimii suoraan monien sisarjärjestöjen kanssa, joista ehkä tärkeimmät ovat geologian ja kartografian vastaavat järjestöt. Yhteiset aloitteet, politiikkalausumat ja tapaamiset ovat säännöllisiä asioita järjestöjen yhteisellä agendalla. Toiseksi IGU on maantieteen monialaisuuden vuoksi jäsen kahdessa maailmanjärjestöjen yhteenliittymässä, väljästi käännettynä luonnontieteiden ja ihmistieteiden kansainvälisissä neuvostoissa (*International Council for Science* ja *International Social Science Council*). Näiden järjestöjen rooli on suuri muun muassa silloin, kun suunnitellaan ja toteutetaan globaaleja hank-

keita ja yhteistyötä, kuten esimerkiksi vuori-ekosysteemeihin huomiota kiinnittänyt *International Year of the Mountains* vuonna 2002 tai kansainvälisen ilmastomuutospaneelin (IPCC) toiminta. Kolmanneksi unioni tekee yhteistyötä monien kansainvälisten järjestöjen kanssa – esimerkiksi UNESCO, FAO sekä eräät muut Yhdistyneiden kansakuntien alaiset toimijat.

Oma mielenkiintoinen lukunsa toiminnassa ovat palkinnot, joilla halutaan osoittaa kunnioitusta maantieteilijöiden tekemälle työlle (*Laureat d’Honneur*) tai kiittää maantieteilijäyhteisön ulkopuolella ihmiskunnan hyväksi tehdystä työstä (*Planet and Humanity*). Palkittavien valinta ja erityisesti heidän kanssaan käytävät neuvottelut ovat osin jännittäviäkin tarinoita. Minun kausillani palkittujen joukossa ovat olleet muiden muassa Nelson Mandela, Mary Robinson, Al Gore, Gro Harlem Brundtland, Mihail Gorbatšov ja Martti Ahtisaari.

Tieteellä on aina alasta riippumatta kansainvälinen ulottuvuutensa. Mitä nopeammin tutkija pääsee rakentamaan omat kansainväliset verkostonsa, sitä paremmin hän menestyy myös kilpailussa rahoituksesta ja viroista. Tämän asian tärkeyttä en voi olla korostamatta erityisesti nuoremmille, tutkijanuraansa aloitteleville kollegoille. Toiminta kansainvälisissä verkostoissa on palkitsevaa – monella tavalla.

Lopuksi kirjoitukseeni kummallisen otsikon selitys: Vuosia sitten yhdessä kongressissamme nuorempi kollega kyseli meiltä vanhuksilta, millaista työtä järjestön hallituksen jäsenyys on. Silloinen pääsihteerimme, sittemmin järjestömme presidentti Ron Abler tokaisi vastaukseksi nuo maagiset sanat: ”IGU ei nuku koskaan – *IGU never sleeps!*” Ja näin asia todella on. Minun kolmella kaudella hallitusjäseninä oli kaikilta mantereilta paitsi Etelämantereelta. Yksi tai useampi unionin hallituksen jäsen oli siten vuorokauden jokaisena tuntina työssään omana virka-aikanaan. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että jonkin yksittäisen – mahdollisesti kiireellisenkin – asian valmistelu kiersi kirjaimellisesti Auringon mukana hallituksen jäseneltä toiselle valmistuakseen mahdolliseen määräaikaan mennessä. Joskus hassua, mutta aina vastaansanomattoman hauskaa työtä!

MARKKU LÖYTÖNEN
*Geotieteiden ja maantieteen laitos,
Helsingin yliopisto*